

У Закарпатті стартував проєкт, що покликаний знайти шляхи вирішення проблеми Солотвинського солерудника

Сьогодні, 28 листопада, у прес-центрі облдержадміністрації відбулася прес-конференція присвячена Стартовій конференції проєкту «Environmental Assessment for Natural Resources Revitalization in Solotvyno to prevent the further pollution of the Upper-Tisza Basin through the preparation of a complex monitoring system (REVITAL I)» HUSKROUA/1702/6.1/0072 (Екологічна оцінка можливостей відновлення природних ресурсів у Солотвино з метою запобігання подальшому забрудненню басейну Верхньої Тиси через підготовку комплексної системи моніторингу РЕВІТАЛ I). Проєкт стартував у вересні поточного року.

Участь у прес-конференції взяли: голова Закарпатської облради, співголова ЄОТС ТИСА Михайло Рівіс, голова загальних зборів області Саболч-Сатмар-Берег, голова ЄОТС ТИСА Оскар Шестаку, керівник Департаменту Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України Людмила Хомічак, директор ЄОТС ТИСА Андреа Сабоне Цап та заступник Юдіта Євчак.

Юдіта Євчак, як модератор, розповіла, що проєкт підготовлено у рамках Програми транскордонного співробітництва Європейського інструменту сусідства «Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2014-2020» на виконання однієї із головних рекомендацій доповіді Дорадчої місії Механізму цивільного захисту ЄС з оцінки ризиків ситуації на території шахт ДП «Солотвинський солерудник», сформованих за результатами роботи місії у 2016 році.

Наголошувалося, що головний аплікатор проєкту - Європейське об'єднання територіального співробітництва з обмеженою відповідальністю ТИСА (ЄОТС ТИСА), серед засновників якого й Закарпатська обласна рада. Партнери: Мішкольський Університет (Угорщина), Солотвинська селищна рада (Україна), Муніципалітет Сігету-Мармаціей (Румунія), Кошицький технічний університет (Словаччина) та Інститут геологічних наук Національної академії наук України.

Михало Рівіс виступаючи перед представниками ЗМІ та запрошеними розповів про те, як виникла ідея проєкту, скільки коштів залучено на його реалізацію та проведення яких робіт заплановано у його рамках. Він наголосив, що ситуація із карстовими провалами у Солотвинському солеруднику була визнаною надзвичайною техногенною ситуацією всеукраїнського рівня. Та лише як тільки роботи із ліквідації карстових провалів були завершені, про проблему усі забули.

- У 2014 році ми почали роботи із пошуків варіантів залучення європейських коштів для детального вивчення непростой екологічної проблеми. Стало зрозумілим, що потрапляння соляного розчину із штолень у місцеві водойми загрожує засоленню вод у цілому Дунайському регіоні. Завдяки допомозі наших друзів із Угорщини, зокрема Оскару Шестаку, нам вдалося у 2016 році запросити Дорадчу місію Механізму цивільного захисту ЄС на Солотвинський солерудник. У роботі Місії брали участь представники Міністерства закордонних справ України, Міністерства зовнішньої

економіки і закордонних справ (МЗЕЗС) Угорщини, Представництво України при ЄС, а також обласна рада та облдержадміністрація. Ми напрацювали комплекс рекомендацій, які розпочали втілювати у життя. Завдяки нашим угорським друзям, зокрема із МЗЕЗС Угорщини, ми підготували проєкт, який отримав фінансування на суму 968235,81 євро (90%- коштів ЄС та 10% - співфінансування), загальна вартість – 1075817,58 євро. 29 серпня 2019 року підписано Грантову угоду, а 22 жовтня – проєкт був зареєстрований у Міністерстві розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України.

Очільник облради також наголосив на тому, що документ передбачає проведення низки геофізичних досліджень, як у шахтному районі, так і поза ним, аби з'ясувати як «поводяться» ґрунти у карстових проваллях, а також вивчення руху води у штольнях. Основна роль у дослідженнях належатиме розробленому Мішкольським університетом роботу, який вивчатиме ситуацію безпосередньо всередині шахти. «Ми шукатимемо відповіді на три запитання: як забезпечити людей та їх домівки від можливих проваль, як запобігти витoku солонної води у Тису та вивчатимемо можливість відновлення унікальної Солотвинської алергологічної лікарні», - підкреслив М.Рівіс та щиро подякував Людмилі Хомічак за підтримку у впровадженні проєкту, а також фахівцям Спільного Технічного Секретаріату Програми HUSKROUA, угорським, румунським та словацьким партнерам за розуміння та сприяння у реалізації програми.

Зі свого боку Оскар Шестак розповів, що проєкт відповідає повністю пріоритетним цілям ЄОТС ТИСА – це охорона і захист Тиси та її приток, а також захист навколишнього природного середовища. Розповів про спонсорів, розробників та структуру й завдання документу.

Виконавчий апарат облради

[gallery link="file" columns="4"]